

Tidslinje

Camilla Collett og hennes tid

Historisk Eidsvollsbygningen	Camilla Collett Camilla Collett	Viktige kirkelige hendelser Kristiansand domkirke
	1813 – 23. januar, Camilla Collett (født Wergeland) ble født i Christiansand. Nicolai Wergeland var hennes far og Alette Dorothea Wergeland (født Thaulow) hennes mor. Hun var søster til Henrik Wergeland	
1814 – 25. februar, valg av valgmenn til Riksforsamling på Eidsvoll og 17. mai, Grunnloven signeres. Nicolai Wergeland representerer Kristiansand valgdistrikt		1814 – Grunnlovens § 2 stadfester at riket (Norge) skal ha fri religionsutøvelse og at den evangelisk-lutherske religion skal være statens offentlige religion
	1817 – Familien Wergeland flytter til Eidsvoll	
	1827-29 – Skolegang ved herrnhuter-bevegelsens skole i Christiansfeld i Danmark og konfirmert i 1829	

	<p>1837 – Medredaktør sammen med Emilie Diriks i tidsskriftet <i>Forloren Skildpadde</i>. Første forsøk på å lage et tidsskrift med kvinnelige skribenter og redaktører. Tidsskriftet var håndskrevet. Møter Peter Jonas Collett (jurist, litteraturkritiker, professor og politiker)</p>	
		<p>Ca. 1840-53 – Fremvekst av foreningslivet, etappe 1 av 3. Hovedsakelig ulike lag med religiøse, etiske eller humanitære formål, men også f.eks. Thranebevegelsen. Et byfenomen. Embetsmenn og kondisjonerte i ledelsen</p>
	<p>1841 – Gifter seg med Peter Jonas Collett og får 4 sønner med ham</p>	
<p>1842 – Ugifte og tidligere gifte kvinner over 25 år får rett til å drive handel</p>	<p>1842 – <i>Nogle Strikketøisbetraktninger</i>, Camilla Colletts første artikkel kommer på trykk Den Constitutionelle 23. og 24. mars, men hun skriver ikke under eget navn. Hun skriver anonymt. Artiklene regnes som feminismens begynnelse i norsk historie.</p>	<p>1842 – Opphevelse av Konventikkelplakaten fra 12. januar 1741. Det Norske misjonsselskap (NMS) blir stiftet</p>
	<p>1845 – Broren Henrik Wergeland dør</p>	<p>1845 – Opphevelse av dissenterloven Religiøs myndighetsalder settes til 19 år mht utmeldelse av statskirken §15</p>
	<p>1851 – 18. desember, mannen dør og hun blir enke</p>	
<p>1854 – Kvinner får arverett på lik linje med sine brødre</p>	<p>1854-55 – <i>Amtmannens døtre</i> kommer ut under pseudonym. Dette er første roman utgitt på norsk.</p>	
		<p>1855 – Kvinner utøvde enkelte steder stemmerett i misjonsforeninger; særlig der haugianerne stod sterkt</p>

1860 og 1869 – Kvinner får rett til ansettelse som folkeskolelærer		
	1862 – <i>I de lange netter</i> kommer ut	
		1868 – 20. november etableres Diakonisseanstalten av Cathinka Guldborg , grunnleggeren av sykepleieutdanningen i Norge
1863 – Ugifte kvinner får full myndighet og kan dermed foreta økonomiske disposisjoner på egen hånd		
Ca. 1865-73 – Foreningslivet, etappe 2 av 3. Nå hovedsakelig et bygdefenomen (bondebevegelsen og motbevegelser av ulike slag).		
1869 – John Stuart Mills bok <i>The Subjection of Women</i> , utgis i dansk oversettelse samme år (<i>Kvindernes underkuelse</i>)		
	1873 – <i>Siste blade</i> , del III utkommer med Camilla Collett som forfatternavn	
	1876 – Camilla Collett, første kvinne som får diktergasje av Stortinget – riktignok halvparten av summen menn fikk	
	1877 – <i>Fra de stummes leir</i> kommer ut. Artikkelen <i>Kvinden i litteraturen</i> , som fyller mesteparten av dette verket, er første norske eksempel på feministisk litteraturkritikk	
Ca. 1879-84 – Foreningslivet, etappe 3 av 3. Sentralisering og landsomfattende. Partier og arbeiderbevegelsen kommer for fullt, men også kvinnesaksforeningene.	1879 – <i>Amtmannens døtre</i> utkommer under fullt navn 1879-85 – <i>Mot strømmen</i> I, II og II utkommer	
1882 – Kvinner får rett til å ta eksamen artium og examen philosophicum		

1884 – Kvinner får rett til å ta alle embetseksamener og Norsk Kvindesagsforening blir stiftet	1884 – Æresmedlem i Norsk Kvindesagsforening	1884 – Norsk Misjonsselskaps kvinner starter sitt eget kvinneblad
1885 – Kvindestemmeretsforeningen blir stiftet		
1888 – Gifte kvinner får rett til særeie, råderett over egen inntekt og medbestemmelse i fellesboet		
		1891 – revisjon av Dissenterloven. Religiøs myndighetsalder settes ned til 15 år for utmeldelse av Statskirken § 18 og 19
	1893 – Camilla Colletts 80 års dag. Det arrangeres en borgermiddag til ære for henne. Henrik Ibsen førte henne til bords.	
	1895 – 6. mars, Camilla Collett dør i Kristiania	
1898 – 12. januar blir Landskvindestemmeretsforeningen stiftet av sentrale kvinner fra Kvindestemmeretsforeningen		
		1899 – Valborg Lerche, den første kvinne som tar teologisk embetseksamen
1901 – Kvinner får begrenset kommunal stemmerett ved Kommunevalget dette året		1901 – Underordningsmotivet fjernes fra vielsesritualet
		1903 – Kvinner får stemmerett i menighetsmøtene og har alminnelig kirkelig stemmerett etter den tid
		1904 – Kvinner får stemmerett i Det Norske Misjonsselskap, men med begrenset valgbarhet
1905 – 13. august, unionsoppløsningen med Sverige . Nesten 300.000 kvinner ga sin tilslutning til oppløsningen, men deres stemmer ble ikke regnet med		
1907 – Kvinner får begrenset stemmerett ved		

Stortingsvalget		
1910 – Kvinner får full kommunal stemmerett		
1911 – 17. mars, Anna Rogstad, første kvinne på Stortinget (vararepresentant). Fast fra 1913		1911 – 22. des., kvinner får rett til å delta i forhandlinger angående kristelige og kirkelige anliggender, de får lov til å holde foredrag til kristelig opplysning og de får lov til å delta i religiøs undervisning for barn. Valborg Lerche er den første uteksaminerte kvinnelige teolog
1912 – De fleste av de statlige embetene åpnes og Maren Kristine Bonnevie blir første kvinnelige professor		
1913 – 11. juni, Kvinner får full stemmerett ved Stortingsvalget dette året		
1916 – Kvinners adgang til statsrådembetene åpnes		
		1938 – Kvinner får adgang til geistlige embeter, men med mulighet for menighetene å reservere seg på prinsipielt grunnlag.
1945 – Kirsten Hansteen, første kvinnelige statsråd i Norge		
		1956 – Opphevelse av reservasjonsretten og annen særlovgiving fjernes
		1961 – 19. mars, Ingrid Bjerkås, ordinert til prest og derved første kvinnelige prest i Den norske kirke
		1969 – Lov om trussamfunn og ymist anna erstatter Dissenterloven
1979 – Myndighetsalderen settes til 18 år	1979-1997 – Camilla Collett er første kvinne som blir avbildet på en norsk pengeseddel	

1981 – Gro Harlem Brundtland, første kvinnelige statsminister i Norge		
		1993 – 20. mai, Rosemarie Köhn , vigsles til Den norske kirkes første kvinnelige biskop, Nordens første kvinnelige biskop og Den lutherske kirkes tredje kvinnelige biskop etter tyske Maria Jepsen og amerikanske April Larsson
2009 – Regjeringen inviterer enkelte kommuner til å gi 16-åringer stemmerett ved kommunevalget i 2011		
		2011 – 2. oktober, Helga Haugland Byfuglien innsatt som Den norske kirkes første kvinnelige ledende biskop

Fire pionerer, fra venstre: Valborg Lerche (første kvinnelige teolog), Ingrid Bjerkås (første kvinnelige prest), Rosemarie Köhn (første kvinnelige biskop) og Helga Haugland Byfuglien (første kvinnelige preses)